

Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i Systembolaget AB

Inledning

Systembolagets riktlinjer omfattar ledande befattningshavare. Med ledande befattningshavare avses styrelseledamöter, verkställande direktör, eventuell vice verkställande direktör och andra personer i bolagsledningen. Riktlinjerna är utformade i enlighet med statens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande som beslutades 27 februari 2020 av Regeringen. Riktlinjerna omfattar även Systembolagets dotterbolag. Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman.

Riktlinjernas främjande av bolagets affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet

Systembolaget är ett statligt bolag och förvaltas av finansdepartementet. Vår vision är ett samhälle där alkoholdrycker kan njutas utan att människa eller miljö tar skada. Visionen ska vi nå genom vårt uppdrag: Att med ensamrätt och med ansvar och god service, sälja alkoholdrycker samt att informera om alkoholens skadeverkningar. Verksamheten är uppbyggd för att på bästa sätt bedriva försäljning av alkoholdrycker, kvalitetskontroll av produkterna och informera om alkoholens risker. Vårt fundament är ansvarsfull försäljning, god service, brett sortiment, märkesneutralitet, hållbart företagande och effektivitet. Systembolaget finns till för alla i Sverige och vårt syfte är att begränsa alkoholens skador i samhället.

En framgångsrik implementering av Systembolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att Systembolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Dessa riktlinjer möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas en konkurrenskraftig tillika måttfull totalersättning.

Formerna av ersättning m.m.

Den totala ersättningen till ledande befattningshavare ska vara rimlig och väl avvägd. Ersättningen ska vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig samt bidra till god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Dessa kriterier ska vara vägledande också för övriga anställdas totala ersättning.

Ersättningen till ledande befattningshavare får bestå av följande komponenter: fast grundlön, avgångsvederlag, pensionsförmåner och övriga förmåner. Inga former av rörlig lön får förekomma.

Pensionsförmånen följer en på Systembolaget tillämpad kollektiv pensionsplan och premien bestäms av den kollektiva pensionsplanens villkor. En utökning av den kollektiva pensionsplanen tillämpas på ersättning över en viss nivå och pensionsförmånen är då avgiftsbestämd med en avgift om högst 30 procent av överskjutande lönedel. För anställningsavtal ingångna efter 1 januari 2017 ska pensionsåldern inte understiga 65 år. Erbjuden lönevaxling ska vara kostnadsneutral för bolaget.

Övriga förmåner får innefatta bl.a. förmånsbil enligt Systembolagets vid varje tillfälle gällande policy och sjukförsäkringsförmån. Övriga förmåner uppgår till högst 10 % av den fasta årliga grundlönen. Ersättning vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom ska följa villkor om sjuklön i tillämpat kollektivavtal.

Det ska undvikas att en styrelseledamot anlitas som konsult i bolaget och därmed får konsultarvode utöver styrelsearvodet. Om så ändå sker, ska uppdraget prövas av styrelsen och i varje enskilt fall, vara klart avskiljbart från det ordinarie styrelseuppdraget, avgränsat i tid och reglerat i skriftligt avtal mellan bolaget och ledamoten. Ersättningen för ett sådant uppdrag ska vara förenligt med dessa riktlinjer.

Upphörande av anställning

Vid uppsägning från bolagets sida ska uppsägningstiden inte överstiga sex månader. Avgångsvederlag får lämnas med högst tolv månadslöner. För anställningsavtal som ingicks senast 31 december 2016 får avgångsvederlag lämnas med högst arton månader.

Avgångsvederlaget ska betalas ut månadsvis och utgöras av enbart den fasta månadslönen utan tillägg för pensionsförmåner eller övriga förmåner. Vid ny anställning, annat tillkommande avlönat uppdrag eller vid inkomst från näringsverksamhet ska ersättningen från Systembolaget reduceras med ett belopp som motsvarar den nya inkomsten under den tid då uppsägningsslön och avgångsvederlag lämnas. Vid uppsägning från den anställdes sida ska inget avgångsvederlag lämnas. Avgångsvederlag betalas som längst ut intill avtalad pensionsålder och aldrig längre än till 65 års ålder.

Lön och anställningsvillkor för anställda

Ersättningen till ledande befattningshavare ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för Systembolagets anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningens komponenter samt ersättningens ökning och ökningstakt över tid har utgjort en del av ersättningsutskottets och styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott. Ersättningsutskottets ledamöter är oberoende i förhållande till Systembolaget och bolagsledningen. I utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Styrelsen ska årligen upprätta förslag till nya riktlinjer och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Ersättningsutskottet ska följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer inom Systembolaget. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman.

Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte verkställande direktör eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Avvikelse från riktlinjerna

Styrelsen får besluta att avvika från riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, eller för att säkerställa bolagets ekonomiska bärkraft. Styrelsen fattar beslut om avsteg från riktlinjerna och ersättningsutskottet bereder inför beslut. Styrelsen ska i sådant fall redovisa avvikelsen och skälen till denna.

Redovisning

Systembolaget ska årligen upprätta en ersättningsrapport som redovisar ersättningar till ledande befattningshavare på motsvarande sätt som publika aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. Därutöver ska Systembolaget även särredovisa ersättningen för varje enskild ledande befattningshavare i ersättningsrapporten. Ersättningsrapporten ska därtill inkludera en redogörelse för hur regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare har tillämpats för anställda i bolaget och bolagets dotterföretag. Ersättningsrapporten ska läggas fram för godkännande på årsstämman 2024.

Systembolagets revisor ska inför årsstämman lämna ett yttrande över hur de ersättningsriktlinjer som gällt sedan föregående årsstämma har följts. Revisorns yttrande ska även offentliggöras på Systembolagets webbplats.

Styrelsens ordförande ska vid årsstämman muntligen redogöra för de ledande befattningshavarnas ersättningar och hur de förhåller sig till de av bolagsstämman beslutade riktlinjerna.